

Ministerstwo
Sprawiedliwości

FAQ PUNKTÓW NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM – 2025 R.

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie informuje, iż w ramach zawartej umowy z Powiatem Wołomińskim realizuje zadanie publiczne polegające na prowadzeniu, w 2025 r., trzech punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, a także edukacji prawnej. Przedmiotowe zadanie jest realizowane w oparciu o ustawę o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1534.) i jest finansowane jest ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości przekazanych Fundacji przez Powiat Wołomiński.

www.fundacjaiv.pl

1. Kiedy można wnosić o ustalenie rozdzielności majątkowej podczas trwania małżeństwa?

Odpowiedź: Z ważnych powodów (np. małżonkowie nie mieszkają z sobą, albo mieszkają z sobą a prowadzą oddzielne gospodarstwo, jeden z małżonków nie przyczynia się do utrzymania domu i zaciąga długi na swoje potrzeby, nie jest możliwe porozumienie się co do gospodarowania wspólnym majątkiem), każdy z małżonków podczas trwania małżeństwa może wnosić do sądu pozew o ustalenie rozdzielności majątkowej. Pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej przez sąd może złożyć oczywiście każdy z małżonków. Oprócz tego, powództwo takie może wytoczyć także prokurator na rzecz konkretnie wskazanego małżonka, a także kurator nieobecnego małżonka, jeżeli tego wymaga interes osoby nieobecnej. Oprócz wskazanych osób, uprawnienie do złożenia pozwu o ustanowienie rozdzielności majątkowej przez sąd ma także wierzyciel jednego z małżonków. Rozdzielność majątkowa zostaje ustanowiona z dniem określonym w wyroku sądowym. W sytuacjach wyjątkowych, sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z datą wcześniejszą niż dzień wniesienia pozwu, szczególnie jeśli małżonkowie żyli oddzielnie.

2. Jak ubiegać się o zwolnienie z ponoszenia kosztów sądowych?

Odpowiedź: Wniosek należy złożyć do sądu, w którym ma się toczyć, bądź toczy się postępowanie. W celu uzyskania sądowego zwolnienia od kosztów strona lub uczestnik postępowania powinien skierować do sądu wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (wzór wniosku dostępny jest w Biurze Obsługi Interesanta) Zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych osoby fizycznej należy dołączyć oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów (wzór oświadczenia dostępny jest w Biurze Obsługi Interesanta). Oświadczenie, o którym mowa należy wypełnić czytelnie, podając w nim informacje odpowiadające rzeczywistości. W oświadczeniu należy wypełnić wszystkie rubryki, zaś w przypadku gdy dana rubryka nie dotyczy wnioskodawcy należy o tym nanieść stosowną wzmiankę bądź przekreślić rubrykę. Osobę, która świadomie w treści oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania poda nieprawdziwe dane, sąd może ukarać grzywną. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jak i formularz oświadczenia muszą być własnoręcznie podpisane przez wnioskodawcę. Złożenie wniosku jest wolne od opłaty sądowej.

3. W jaki sposób można ubiegać się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu?

Odpowiedź: O ustanowienie pełnomocnika z urzędu może domagać się strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części. Osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu należy złożyć wraz z oświadczeniem o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania lub ustnie do protokołu. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu jak i formularz oświadczenia muszą być

własnoręcznie podpisane przez wnioskodawcę. Oświadczenie, o którym mowa należy wypełnić czytelnie, podając w nim informacje odpowiadające rzeczywistości. W oświadczeniu należy wypełnić wszystkie rubryki, zaś w przypadku gdy dana rubryka nie dotyczy wnioskodawcy należy o tym nanieść stosowną wzmiankę bądź przekreślić rubrykę. Osobę, która świadomie w treści oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania poda nieprawdziwe dane, sąd może ukarać grzywną.

- 4. Planuję złożyć pozew rozwodowy. Przed zawarciem związku otrzymałem, w drodze darowizny, nieruchomość od moich rodziców. Czy wskazana nieruchomość należy również do mojego małżonka?**

Odpowiedź: Majątek nabyty przed zawarciem związku małżeńskiego stanowi majątek osobisty i nie wchodzi w skład majątku dorobkowego. Zawarcie związku małżeńskiego nie czyni zatem małżonka współwłaścicielem nieruchomości.

- 5. Płacę alimenty, ustalone wyrokiem sądu, na osobę która ukończyła 18 lat i która nie kontynuuje nauki. Czy w tej sytuacji mogę zaprzestać przekazywania świadczenia alimentacyjnego?**

Odpowiedź: Ukończenie 18 roku życia czy też brak kontynuowania nauki nie stanowią przesłanek uprawniających, z mocy prawa, do zaprzestania łożenia alimentów. Funkcjonowanie w obrocie prawnym prawomocnego orzeczenia obliguje osobę zobowiązaną do łożenia alimentów. W celu ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego koniecznym jest wystąpienie ze stosownym powództwem do sądu. Samowolne zaprzestanie uiszczania świadczenia alimentacyjnego może skutkować wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

- 6. Co grozi świadkowi, gdy nie stawi się na wezwanie Sądu?**

Odpowiedź: Za nieusprawiedliwione niestawiennictwo sąd skáže świadka na grzywnę (maksymalna wysokość 5.000 zł), po czym wezwie go powtórnie, a w razie ponownego niestawiennictwa skáže go na ponowną grzywnę i może zarządzić jego przymusowe sprowadzenie. Świadek w ciągu 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia skazującego go na grzywnę lub na pierwszym posiedzeniu, na które zostanie wezwany, może usprawiedliwić swe niestawiennictwo. W przypadku usprawiedliwienia niestawiennictwa sąd zwolni świadka od grzywny i przymusowego sprowadzenia.

- 7. Zostałem poszkodowany w wypadku samochodowym. Ubezpieczyciel sprawcy szkody odmówił pokrycia pełnych kosztów naprawy mojego auta informując, iż naprawa może zostać zrealizowana na częściach zamiennych. Co mogę zrobić w tej sytuacji?**

Odpowiedź: w pierwszej kolejności warto złożyć odwołanie od decyzji ubezpieczyciela i wyłożyć, iż zgodnie z przepisami prawa osoba poszkodowana ma prawo do przywrócenia uszkodzonej rzeczy do stanu sprzed szkody. Oznacza to, iż naprawa nie powinna być realizowana możliwie najtańszym kosztem, przy użyciu nieoryginalnych części zamiennych. W przypadku podtrzymania decyzji koniecznym będzie skierowanie sprawy na drogę sądową. W jej warunkach istotną rolę będzie pełnił dowód z opinii biegłego z zakresu kosztów napraw pojazdów mechanicznych, który sporządzi kosztorys wskazujący na rzeczywistą wysokość nakładu potrzebnego na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody.

8. Do jakiego sądu należy złożyć wniosek o stwierdzenie nabycia spadku?

Odpowiedź: Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku składa się do Sądu właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania osoby zmarłej- spadkodawcy, a jeżeli miejsca zamieszkania w Polsce nie da się ustalić, do Sądu miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część (skład spadku). Stwierdzenie praw do spadku następuje - zarówno przed Sądem, jak i u Notariusza - zawsze na wniosek osoby uprawnionej. Zgodnie z art. 925 k.c. spadkobiorca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku, w związku z czym postanowienie Sądu, jak również akt poświadczenia dziedziczenia mają charakter deklaracyjny – tj. stwierdzają stan istniejący już od chwili otwarcia spadku. Stwierdzenie nabycia spadku przez Sąd spadku następuje na wniosek każdego mającego interes prawny w prawidłowym wykazaniu następstwa po spadkodawcy – art. 1025 § 1 k.c. Wniosek, winien spełniać wymogi określone w art. 511 k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c., ponadto winien zawierać żądanie stwierdzenia nabycia spadku po określonym spadkodawcy, wykazanie interesu prawnego wnioskodawcy, wskazanie znanych mu osób zainteresowanych w sprawie oraz okoliczności uzasadniających właściwość miejscową Sądu spadku. Do wniosku należy dołączyć m.in. oryginał testamentu jeżeli spadkodawca pozostawił po sobie testament, oryginał aktu zgonu spadkodawcy. Sąd jest związany wnioskiem tylko co do określenia osoby spadkodawcy, o tym zaś, kto dziedziczy spadek, orzeka z urzędu. Dopuszczalne, przy spełnieniu przesłanek z art. 191 i 219 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., jest połączenie w jednym wniosku żądania stwierdzenia nabycia spadku po kilku spadkodawcach, jeżeli właściwość Sądu (art. 628 k.p.c.) jest uzasadniona dla każdego z nich.

9. Były pracodawca, z powodu niewypłacalności, nie przekazał mi wynagrodzenia. Czy mogę uzyskać należny mi pobory?

Odpowiedź: W opisanej sytuacji należy wystąpić do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP). Świadczenie z FGŚP można otrzymać wyłącznie w przypadku niewypłacalności pracodawcy. Jeśli były pracodawca nie wypłacił wynagrodzenia właśnie z tego powodu, można rozpocząć starania o zwrot pieniędzy po upływie miesiąca od ogłoszenia o niewypłacalności pracodawcy. Wniosek o wypłatę świadczenia z FGŚP należy złożyć marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę pracodawcy. Należy dołączyć do niego:

- kopię świadectwa pracy lub odpis prawomocnego orzeczenia sądu potwierdzającego okres zatrudnienia;
- zaświadczenie od pracodawcy, które potwierdzi łączną kwotę niezaspokojonych roszczeń pracowniczych z wyszczególnieniem kwot oraz tytułów wypłat z okresów niewypłacenia tych świadczeń, podpisane przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w imieniu pracodawcy;
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu zasądzającego kwoty przysługujących należności;
- inne dowody, które pozwolą ustalić uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie.

Prawo do wnioskowania o świadczenia z FGŚW mają nie tylko osoby, dla których formą zatrudnienia była umowa o pracę, ale także te wykonujące obowiązki na podstawie umowy zlecenia.

10. W jaki sposób można uzyskać zezwolenie na widzenie z tymczasowo aresztowanym?

Odpowiedź: Do sądu należy złożyć pisemny wniosek o zgodę na widzenie z tymczasowo aresztowanym, gdy osoba aresztowana pozostaje do dyspozycji sądu. Jeżeli osoba tymczasowo aresztowana pozostaje do dyspozycji prokuratury, wówczas o zgodę na widzenie należy zwrócić się do właściwej prokuratury. Sąd może nie wyrazić zgody na widzenie, np.: gdy osoba występująca z wnioskiem o zezwolenie na widzenie jest świadkiem w sprawie i nie została jeszcze przesłuchana; jeżeli zachodzi obawa, że widzenie zostanie wykorzystane w celu bezprawnego utrudnienia postępowania karnego.